УКРАЇНА

ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ

ЧЛЕН ТРЕТЬОЇ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ПАЛАТИ

ГОВОРУХА ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ

УХВАЛА

15 листопада 2019 р. Київ 7502/0/18-19

Член Третьої Дисциплінарної палати Вищої ради правосуддя Говоруха В.І., провівши попередню перевірку скарги Хлепітька М.А. стосовно судді Ленінського районного суду міста Запоріжжя Ісакова Д.О.,

встановив:

22 травня 2018 року (вх. № Х-3164/0/7-18) до Вищої ради правосуддя надійшла скарга Хлепітька М.А. стосовно судді Ленінського районного суду міста Запоріжжя Ісакова Д.О.

У дисциплінарній скарзі скаржник зазначає, що 4 жовтня 2017 року він звернувся до Ленінського районного суду м. Запоріжжя зі скаргою на постанову слідчої Зюзіної М.В. про закриття кримінального провадження. Ухвалою від 4 жовтня 2017 року по справі № слідчим суддею Ісаковим Д.О. скарга була повернута , як він вважає, з незаконних підстав. Не погодившись з вказаною ухвалою, подав апеляційну скаргу на вказану ухвалу від 4 жовтня 2017 року. Ухвалою апеляційного суду Запорізької області від 29 листопада 2017 року ухвалу слідчого судді Ісакова Д.О. від 4 жовтня 2017 року було скасовано, скаргу направлено слідчому судді для вирішення питання про відкриття провадження. В подальшому ухвала апеляційного суду Запорізької області від 29 листопада 2017 року надійшла до Ленінського районного суду міста Запоріжжя 5 грудня 2017 року.

Автор скарги також вважає, що суддя Ісаков Д.О. усіляко затягував розгляд скарги, порушив вимоги КПК України, щодо строків розгляду скарги на постанову слідчої про закриття кримінального провадження. Оскільки 6 грудня 2017 року суддя призначив розгляд скарги на 21 грудня 2017 року, повідомивши про розгляд поштовим відправленням. Проте 21 грудня 2017 року судове засідання не відбулося, оскільки суддя перебував у відпустці, надалі засідання переносилися через несвоєчасне витребування кримінального провадження та відсутність прокурора. Фактично розгляд скарги відбувся лише 8 лютого 2018 року, постанову слідчої про закриття кримінального провадження було скасовано.

Додатково скаржник вказує, що суддя Ісаков Д.О. не веде судове засідання державною мовою, не носить мантію.

У зв'язку з допущеними порушеннями, вважає за необхідне притягнути вказаного суддю до дисциплінарної відповідальності.

Порядок здійснення дисциплінарного провадження визначено Главою 4 Розділу II Закону України «Про Вищу раду правосуддя.

Пунктом 1 частини третьої статті 42 Закону «Про Вищу раду правосуддя» передбачено, що дисциплінарне провадження включає попереднє вивчення матеріалів, що мають ознаки вчинення суддею дисциплінарного проступку, та прийняття рішення про відкриття дисциплінарної справи або відмову у її відкритті.

Відповідно до протоколу повторного автоматизованого розподілу матеріалу між членами Вищої ради правосуддя від 3 жовтня 2019 року вказану дисциплінарну скаргу передано мені для попередньої перевірки.

Частиною першою статті 43 Закону «Про Вищу раду правосуддя» встановлено, що член Дисциплінарної палати, визначений для попередньої перевірки відповідної дисциплінарної скарги (доповідач) вивчає дисциплінарну скаргу і перевіряє її відповідність вимогам закону.

Вимоги до змісту дисциплінарної скарги встановлено статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Відповідно до положень пунктів 3 та 4 частини другої статті 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» дисциплінарна скарга подається у письмовій формі та повинна містити, зокрема, конкретні відомості про наявність у поведінці судді ознак дисциплінарного проступку, який відповідно до частини першої статті 106 цього Закону може бути підставою для дисциплінарної відповідальності судді та посилання на фактичні дані (свідчення, докази), що підтверджують зазначені скаржником відомості.

Пунктами 2 та 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» передбачено, що дисциплінарна скарга залишається без розгляду та повертається скаржнику, якщо вона, не містить відомостей про ознаки дисциплінарного проступку судді та не містить посилання на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

9 жовтня 2019 року судді Ісакову Д.О. запропоновано надати пояснення щодо суті скарги.

23 жовтня 2019 року суддя Ісаков Д.О. надав пояснення де зазначив, що 4 жовтня 2017 року звернувся до Ленінського районного суду м. Запоріжжя зі скаргою в якій просив скасувати постанову слідчої від 30 листопада 2014 року про закриття кримінального провадження, зобов'язати відновити кримінальне провадження та провести необхідні заходи для розкриття кримінального правопорушення. Того ж дня скаргу було розподілено та передано судді Ісакову Д.О. для розгляду. Суддя вказує, що при ознайомленні зі скаргою ним було встановлено, що заявником не були

додані до скарги документи вказані у додатках, та були відсутні докази про час отримання оскаржуваної постанови.

Ухвалою від 4 жовтня 2017 року скаргу було повернуто скаржнику на підставі пункту 3 частини другої статті 304 КПК України, оскільки, вона була подана після закінчення строку передбаченого частиною першою статті 304 КПК України і особа, яка її подала не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення.

Не погодившись з вказаною ухвалою суду подав апеляційну скаргу. Ухвалою апеляційного суду Запорізької області від 29 листопада 2017 року ухвалу від 4 жовтня 2017 року було скасовано та направлено слідчому судді для вирішення питання про відкриття провадження.

5 грудня 2017 року матеріали справи були передані судді Ісакову Д.О. для розгляду по суті.

21 грудня 2017 року розгляду не відбувся у зв'язку з відпусткою судді, яка була зумовлена сімейними обставинами. Надалі розгляд був призначений на 10 січня 2017 року, проте було заявлено судді відвід, а у справі оголошено перерву.

Ухвалою від 12 січня 2018 року в задоволенні заяви про відвід судді Ісакова Д.О. – відмовлено.

24 січня 2018 року в судовому засіданні прокурор заявив клопотання про надання часу для ознайомлення з матеріалами справи, клопотання було задоволено.

5 лютого 2018 року розгляд не відбувся у зв'язку з тим, що з 1 по 5 лютого 2018 року суддя перебував у нарадчій кімнаті по кримінальному провадженню №

8 лютого 2018 року скаргу було задоволено частково, скасовано постанову слідчої про закриття кримінального провадження. В задоволенні іншої частини скарги – відмовлено.

9 лютого 2018 року копію рішення отримав представник ., а 12 лютого 2018 року копію ухвали надіслано до Дніпровського ВП ГУНП в Запорізькій області, для виконання.

Щодо строків розгляду скарги суддя Ісаков Д.О. зазначає, що в травні 2015 року приступив до обов'язків судді Ленінського районного суду міста Запоріжжя. Станом на жовтень 2016 року у суді з 14 суддів згідно із штатним розписом працювало лише 4 судді, які мали повноваження щодо здійснення судочинства. Станом на 1 січня 2017 року у провадженні судді Ісакова Д.О. перебувало 2375 справ усіх категорій, з яких розглянутих було – 1421 справ, що становить 59,83 %.

Також суддя Ісаков Д.О. вказує, що з жовтня 2017 року у суді працювало 6 суддів, а в його провадженні перебувало 2845 справ усіх категорій, з яких розглянуто 1955 справ, що становить 68,72 %. Станом на 1 січня 2018 року залишок нерозглянутих справ складав – 890 справ.

Крім того суддя зазначає, що при розгляді справи за скаргою на постанову слідчої про закриття кримінального провадження було враховано хронологію надходження справ та категорію справи. Тому на строки призначення прави до розгляду вплинули об'єктивні причини, а саме: неповне укомплектування штату суддів, надмірне навантаження на суддів, неявка учасників процесу. У зв'язку з цим, призначити дану справу у 2017 році на більш ранній термін було неможливо.

Статтею 106 Закону України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності в порядку дисциплінарного провадження за наявності підстав, передбачених пунктом 2 частини першої цієї статті, зокрема, безпідставне затягування або невжиття суддею заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку встановленого законом. .

Для встановлення відомостей про ознаки дисциплінарного проступку важливо констатувати очевидну безпідставність недотримання строків розгляду справи (заяви). Сам лише факт недотримання цього строку, не може автоматично свідчити про наявність підстави для дисциплінарної відповідальності судді.

Така позиція викладена у постанові Великої Палати Верховного Суду від 19 квітня 2018 року у справі № П/9901/137/18 (800/426/17), у якій, зокрема, зазначено, що «протиправну бездіяльність суб'єкта владних повноважень слід розуміти як зовнішню форму поведінки (діяння) цього органу, що полягає (проявляється) у неприйнятті рішення чи у нездійсненні юридично значимих й обов'язкових дій на користь заінтересованих осіб, які на підставі закону та/або іншого нормативно-правового регулювання віднесені до компетенції суб'єкта владних повноважень, були об'єктивно необхідними і реально можливими для реалізації, але фактично не були здійснені.

Для визнання бездіяльності протиправною недостатньо одного лише факту несвоєчасного виконання обов'язкових дій, а важливими є також конкретні причини, умови та обставини, через які дії, що підлягали обов'язковому виконанню відповідно до закону, фактично не були виконані чи були виконані з порушенням строків. Значення мають юридичний зміст, значимість, тривалість та межі бездіяльності, фактичні підстави її припинення, а також шкідливість бездіяльності для прав та інтересів особи.

Самі по собі строки поза зв'язком із конкретною правовою ситуацією, набором фактів, умов та обставин, за яких розгорталися події, не мають жодного значення. Сплив чи настання строку набувають (можуть набути) правового сенсу в сукупності з подіями або діями, для здійснення чи утримання від яких встановлюється цей строк.

Така правова позиція була викладена у постанові Верховного Суду України від 13 червня 2017 року у справі № 12-1393а17, і Велика Палата Верховного Суду не знаходить підстав відступити від цих висновків».

Крім того, Європейський суд з прав людини у своїй практиці виходить із того, що розумність тривалості судового провадження необхідно оцінювати у світлі обставин конкретної справи, враховуючи критерії, вироблені судом. Такими критеріями є: 1) складність справи, тобто, обставини і факти, що ґрунтуються на праві (законі) і тягнуть певні юридичні наслідки; 2) поведінка заявника; 3) поведінка державних органів; 4) значущість для заявника питання, яке знаходиться на розгляді суду, або особливе становище сторони у процесі (Рішення «Бараона проти Португалії», 1987 рік, «Хосце проти Нідерландів», 1998 рік; «Бухкольц проти Німеччини», 1981 рік; «Бочан проти України», 2007 рік).

З аналізу тексту скарги вбачається, що всі її доводи зводяться до незгоди з тривалим розглядом скарги на постанову слідчої про закриття кримінального провадження. Проте, сам по собі даний факт, без врахування наведених вище обставин, не може бути підставою для дисциплінарної відповідальності.

Як вбачається з пояснень судді Ісакова Д.О., він не міг розглянути вказану скаргу у встановлені КПК України строки у зв'язку з надмірним навантаженням, неукомплектованістю штату суддів, неявкою учасників судового процесу що не може свідчити про наявність у діях цього судді ознак дисциплінарного проступку.

Щодо доводів скаржника, що суддя Ісаков Д.О. не веде судове засідання державною мовою, не носить мантію, то вони не знайшли свого підтвердження, оскільки будь-яких фактичних даних та доказів на підтвердження вказаних фактів скаржник не надав.

Що стосується посилання скаржника на скасування судом апеляційної інстанції ухвала судді Ісаков Д.О., то слід зазначити, що відповідно до частини другої статті 106 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» скасування або зміна судового рішення не має наслідком дисциплінарну відповідальність судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли скасоване або змінене рішення ухвалено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

До того ж, Вища рада правосуддя не уповноважена оцінювати ані те, у який спосіб суддя використовує власний суддівський розсуд під час розгляду справи, ані те, яким чином він робить висновки з питань фактів і з питань права. До повноважень Ради не належить перегляд судових рішень (включаючи процесуальні рішення) і процесу їх ухвалення.

Інших фактичних даних, які свідчили б про наявність у діях судді ознак дисциплінарного проступку скаржником не наведено.

Таким чином вважаю, що скарга Хлепітька М.А. подана з порушенням вимог пунктів 2 та 3 частини 1 статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», оскільки не містить відомості про ознаки дисциплінарного проступку та не містить посилання на фактичні дані (свідчення, докази) щодо дисциплінарного проступку судді.

Враховуючи наведене, керуючись статтями 42-43, пунктом 2 та 3 частини першої статті 44 Закону України «Про Вищу раду правосуддя», статтею 107 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

ухвалив:

скаргу Хлепітька Марка Антоновича стосовно судді Ленінського районного суду міста Запоріжжя Ісакова Дмитра Олександровича від 18 травня 2018 року (вх. № Х-3164/0/7-18) залишити без розгляду та повернути скаржнику.

Ухвала оскарженню не підлягає.

Член Третьої Дисциплінарної палати
Вищої ради правосуддя **В.І. Говоруха**